

XXII. évfolyam, 20. szám, 2019

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Gabona és Ipari Növények
XXII. évfolyam, 20. szám, 2019

Megjelenik kéthetente
2019. október 9.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.naik.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.naik.hu>
aki@aki.naik.hu
<https://pair.aki.gov.hu>

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Agrárpolitikai Hírek	4
A gabonafélék jegyzése	6
Termelői és kikötői árak	9
Gabonapiaci információk.....	11
Olajnövény-piaci jelentés	13
Az olajmagok és származékaik jegyzése	15
Termelői és kikötői árak	17
Olajmagpiaci információk	19
Cukorpiaci jelentés	21

Összefoglaló

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) szeptemberi előrevetítése szerint 764 millió tonna búzát (+4 százalék) takaríthatnak be a világon a 2019/2020. gazdasági évben.

Az Európai Unióban a *Tallage* elemzői a 2018. évinél 3 százalékkal több, 63,3 millió tonna kukoricatermést helyeztek kilátásba.

Az *Oil World* legfrissebb előrevetítése szerint a világ szójababtermelése 344 millió tonna (–5 százalék) lehet a 2019/2020. gazdasági évben.

Magyarországon az AM tájékoztatása szerint 310 ezer hektáron kerülhet a földbe repcemag idén ősszel.

Az Európai Unióban 9,6 millió tonna napraforgómag kerülhet a tárolókba az idén, ami 1 százalékos növekedést jelentene a 2018. évihez képest a *Tallage* szerint.

Az Európai Bizottság előrevetítése szerint a közösség átlagában a cukorrépa hozama 72,2 tonna/hektár lehet 2019-ben, ami 4 százalékkal múlna felül az előző évit, ugyanakkor 4 százalékkal maradna el az előző öt év átlagától.

Gabonapiaci jelentés

A Nemzetközi Gabonatanács (IGC) szeptemberi előrevetítése szerint 764 millió tonna búzát (+4 százalékkal) takaríthatnak be a világon a 2019/2020. gazdasági évben. Ez a volumen elegendő a várhatóan 757 millió tonna (+2 százalékkal) felhasználás fedezésére, így a tartalékok 3 százalékkal 272 millió tonnára bővíthetnek a szezon végére. A *Tallage* adatai szerint az Európai Unióban 144,5 millió tonna búzát takarítottak be idén, ez

14 százalékkal több a 2018. évinél. Magyarországon az Agrárminisztérium (AM) tájékoztatása alapján 952 ezer hektárról 5 millió tonna búzát arattak a gazdák. 2019 őszén közel 995 ezer hektáron kerülhet a földbe a 2020. évben termést adó őszi búza-vetőmag. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza fronthavi jegyzése 175–183 dollár (USD)/tonna között hullámozott szeptember 23. és október 4. között. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 176 euró/tonnáig erősödött ugyanekkor. Magyarországon a fizikai piacon az egy évvel korábbinál 4 százalékkal alacsonyabb, átlagosan 50,5 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az étkezési búza szeptember utolsó hetében a NAIK AKI PÁIR adatai szerint. A takarmánybúza termelői ára 46 ezer forint/tonna (–15 százalékkal) volt ugyanekkor.

Az IGC szakértői a világ kukoricatermését 1099 millió tonnára becsülik a 2019/2020. gazdasági évre, ami 3 százalékkal lenne kevesebb a folyó szezon kibocsátásánál. Ez a volumen 40 millió tonnával múlna alul az előre jelzett felhasználást, így 12 százalékkal kevesebb termény maradhat a tárolókban a szezon végére. A világ első számú kukoricatermelőjénél, az Amerikai Egyesült Államokban az egy évvel korábbinál 4 százalékkal kevesebb, 350,5 millió tonna lehet az idei kukoricatermés (USDA). Az Európai Unióban a *Tallage* elemzői a 2018. évinél 3 százalékkal több, 63,3 millió tonna kukoricatermést helyeztek kilátásba. Romániában 4 százalékkal 13,1 millió tonnára, Franciaországban 1 százalékkal 12,38 millió tonnára nőhet a termelés. Magyarországon az AM tájékoztatása szerint a közel 983 ezer hektár előirányzott terület 3 százalékan végeztek a betakarítással a gazdák szeptember 18-ig. A chicagói árutőzsdén 151–154 dollár/tonna között mozgott a kukorica 2019. decemberi jegyzése október első napjaiban. A párizsi árutőzsdén 165 euró/tonnáért (2019. novemberi lejárat) jegyezték a terményt ugyanekkor. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacon az egy évvel korábbinál 7 százalékkal alacsonyabb, átlagosan 41,7 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica szeptember negyedik hetében.

Agrárpolitikai Hírek

- Az Agrárminisztérium 600 millió forint keretösszeggel új támogatási konstrukciót dolgozott ki a viharok által a mezőgazdasági termelőeszközökben okozott károk részbeni kompenzálására. A támogatási program keretében a vissza nem térítendő, ún. csekély összegű támogatást az a viharral érintett településen termelőeszközzel (ültetvény, épület, egyéb építmény, berendezés) rendelkező mezőgazdasági termelő igényelheti, akinek termelőeszközében a vihar kárt okozott. A támogatási kérelmet 2019. október 15–31. között lehet benyújtani a Magyar Államkincstárhoz, a MÁK honlapján közleményben közzétett nyomtatványon. Egy kérelmező egy támogatási kérelmet nyújthat be. A határidőn túl benyújtott, valamint a hiányos kérelmeket a Magyar Államkincstár elutasítja, hiánypótlásra nincs lehetőség.

A támogatási kérelemhez mellékelni kell a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara igazolását a viharokról, amelynek kiadása – a termelő nyilatkozata, a termelőeszköz értékét és birtokviszonyát igazoló dokumentumok, valamint a keletkezett kár felmérése alapján – 2019. október 10-ig kérelmezhető az agrárkamara illetékes megyei ügyintéző szervezetétől. A kompenzáció kifizetésére az agrártárca 600 millió forintot különített el a várhatóan több száz jelentkező károsult termelő számára. A támogatás további részleteiről és a termelői teendőkről a 46/2019. (X. 4.) AM rendelet és a Magyar Államkincstár honlapján közzétett közleményből, valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megyei ügyintéző szervezetétől tájékozódhatnak a károsult termelők.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2019. 39. hét	2019. 39. hét/2018. 39. hét (százalék)	2019. 39. hét/2019. 38. hét (százalék)
Étkezési búza	50 531	96	101
Takarmánybúza	46 000	85	103
Takarmánykukorica	41 746	93	101
Takarmányárpa	42 761	82	106

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 10. 02.	2019. 10. 03.	2019. 10. 04.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2019. december	EUR/tonna	175	176	176
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2019. december	USD/tonna	180	180	180

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

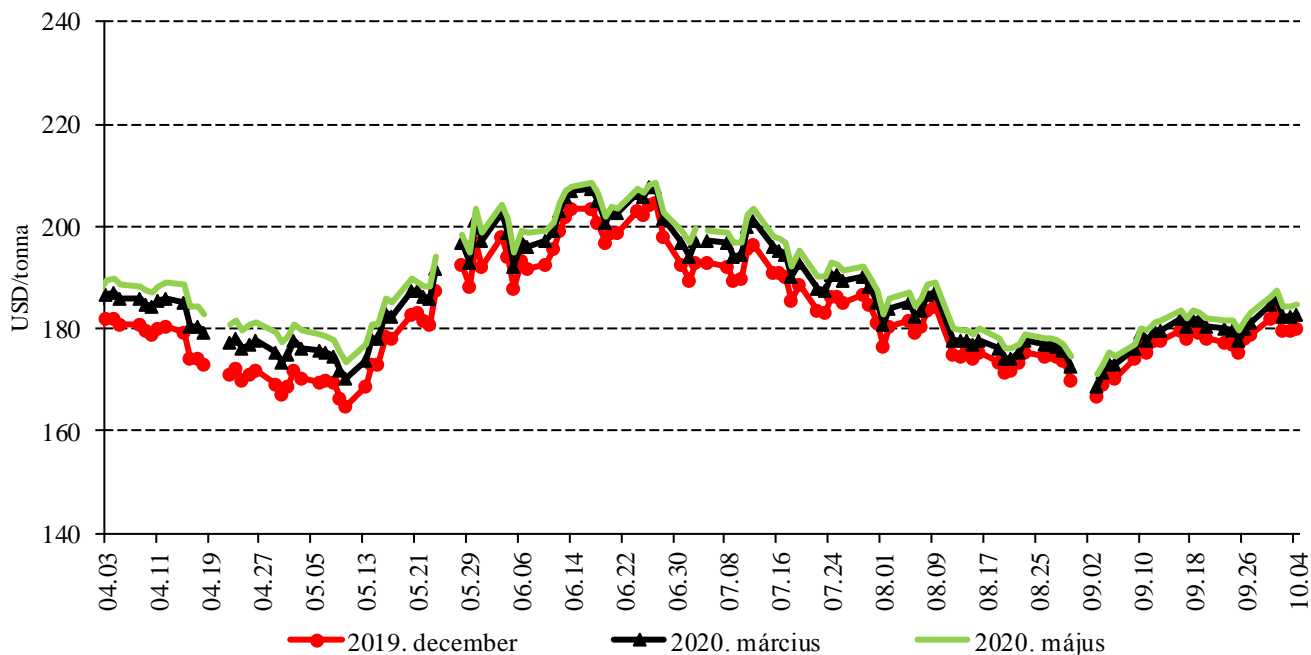
3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 10. 02.	2019. 10. 03.	2019. 10. 04.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2019. november	EUR/tonna	165	165	165
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2019. december	USD/tonna	153	153	151

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2018. szeptember 3. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

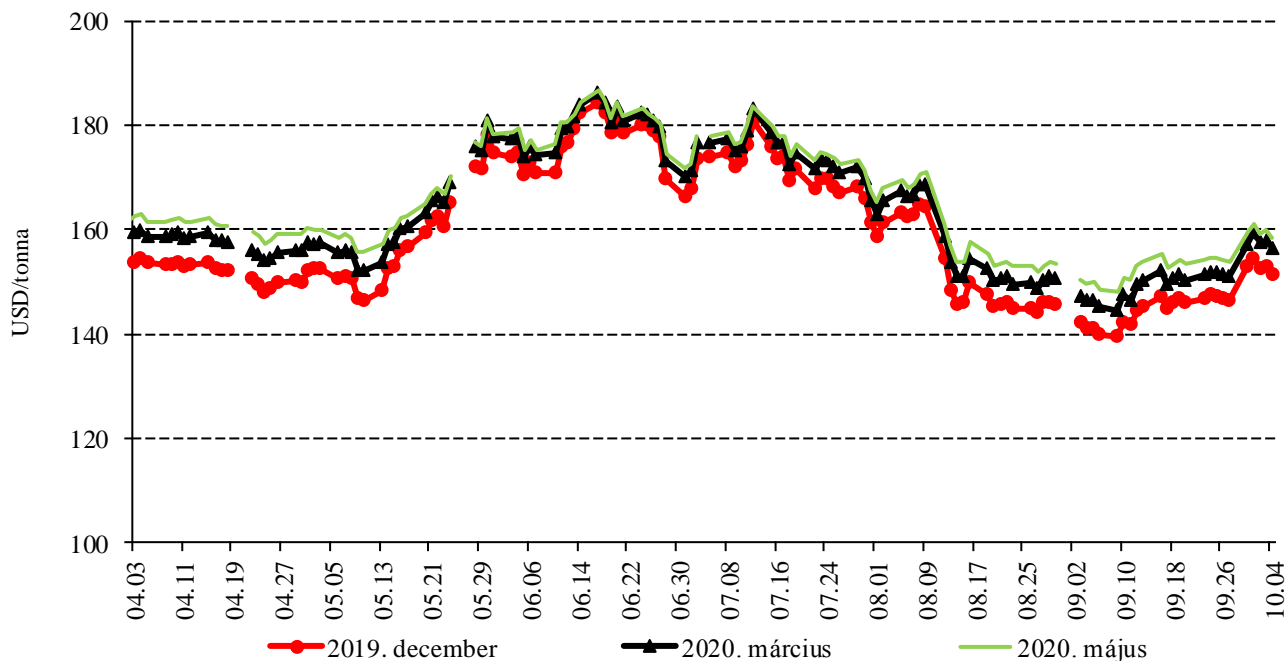
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019)

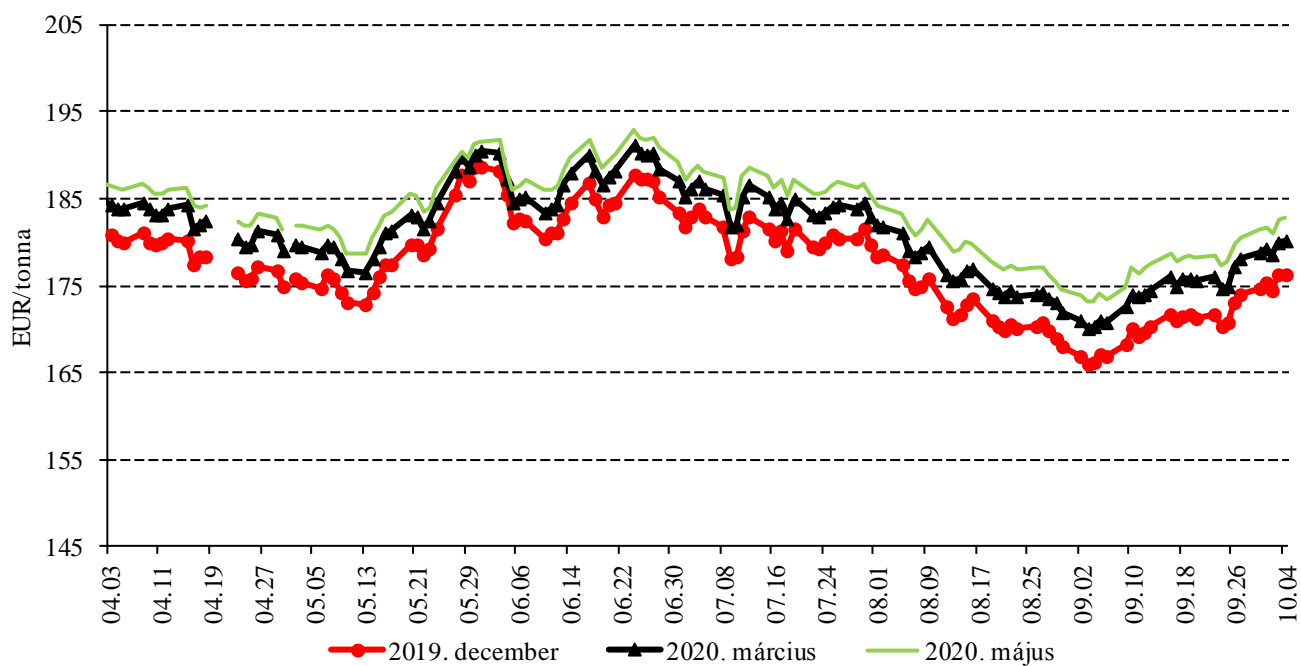
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019)

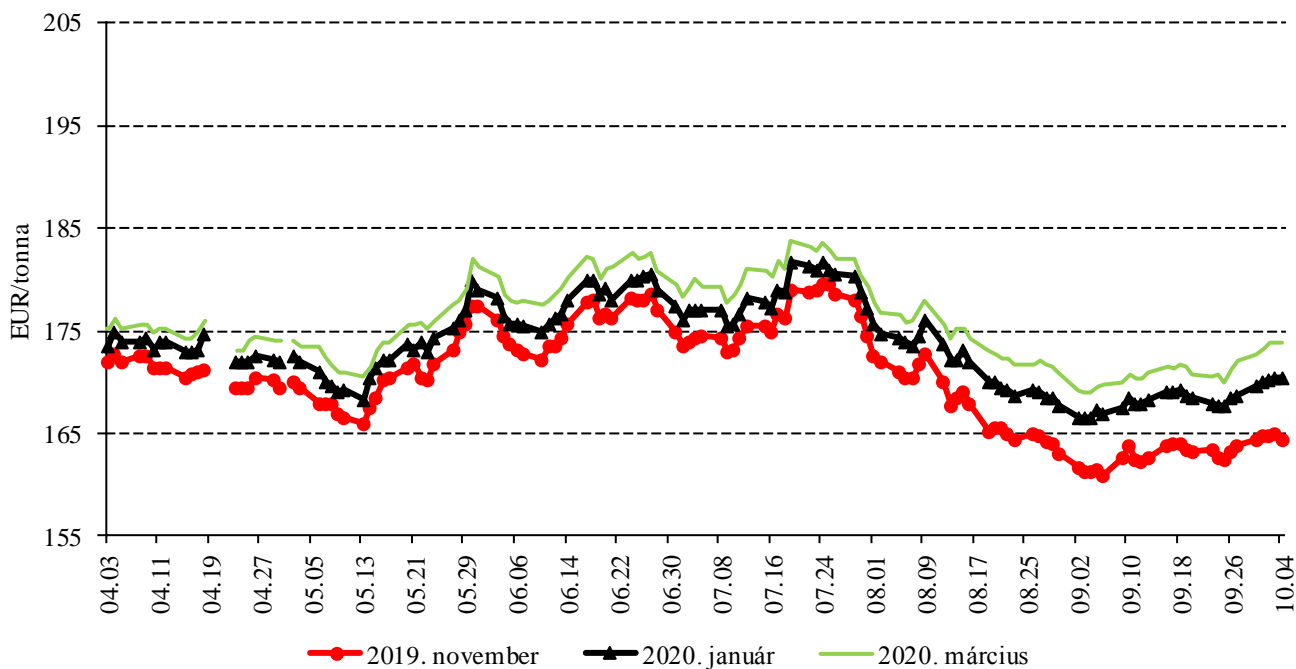
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2019. október 4.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2019. december	176	58 594	2019. december	180	54 587
2020. március	180	59 924	2020. március	183	55 365
2020. május	183	60 755	2020. május	185	55 944
2020. szeptember	183	60 672	2020. július	186	56 435
2020. december	185	61 420	2020. szeptember	189	57 325
2021. március	187	62 168	2020. december	194	58 795
KUKORICA					
2019. november	165	54 688	2019. december	151	45 868
2020. január	171	56 683	2020. március	156	47 346
2020. március	174	57 763	2020. május	158	47 992
2020. június	179	59 425	2020. július	160	48 373
2020. augusztus	182	60 423	2020. szeptember	158	47 752
2020. november	180	59 841	2020. december	159	48 207

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2019. 09. 13. (százalék)	2019. 09. 20. (százalék)
Búza	2019. december	180,19	18,2	18,3
Kukorica	2019. december	151,41	17,2	18,0
Szójabab	2019. november	336,65	15,1	17,3
Szójadara	2019. október	329,28	14,7	15,9

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2019. október 1.)**

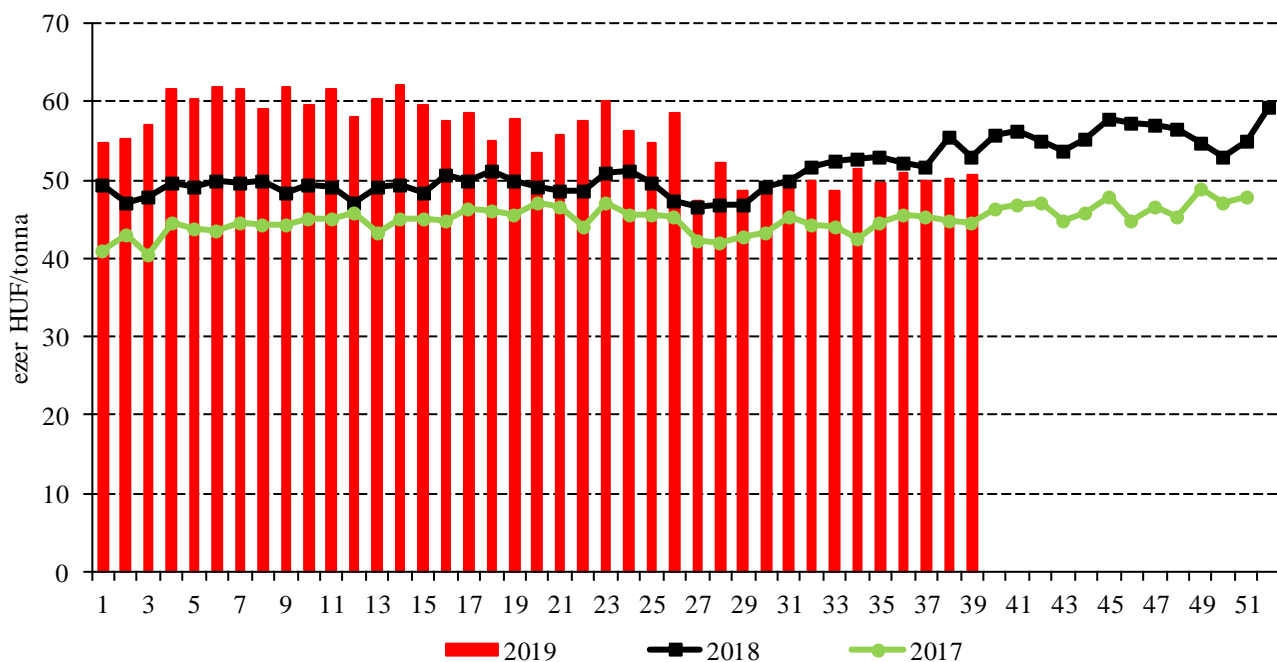
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	30 149	78 743	63 800	5 512	17 678	72 057	88 071	91 608	36 988	17 250	31 448
Kukorica	494 333	697 318	159 382	31 301	36 250	164 794	292 825	200 741	197 255	83 230	82 612
Szójabab	219 204	345 010	106 396	13 991	14 720	88 430	99 247	94 467	76 628	27 046	56 368
Szójadara	104 466	176 528	68 161	11 805	17 834	46 076	84 338	56 532	39 825	8 801	34 723

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

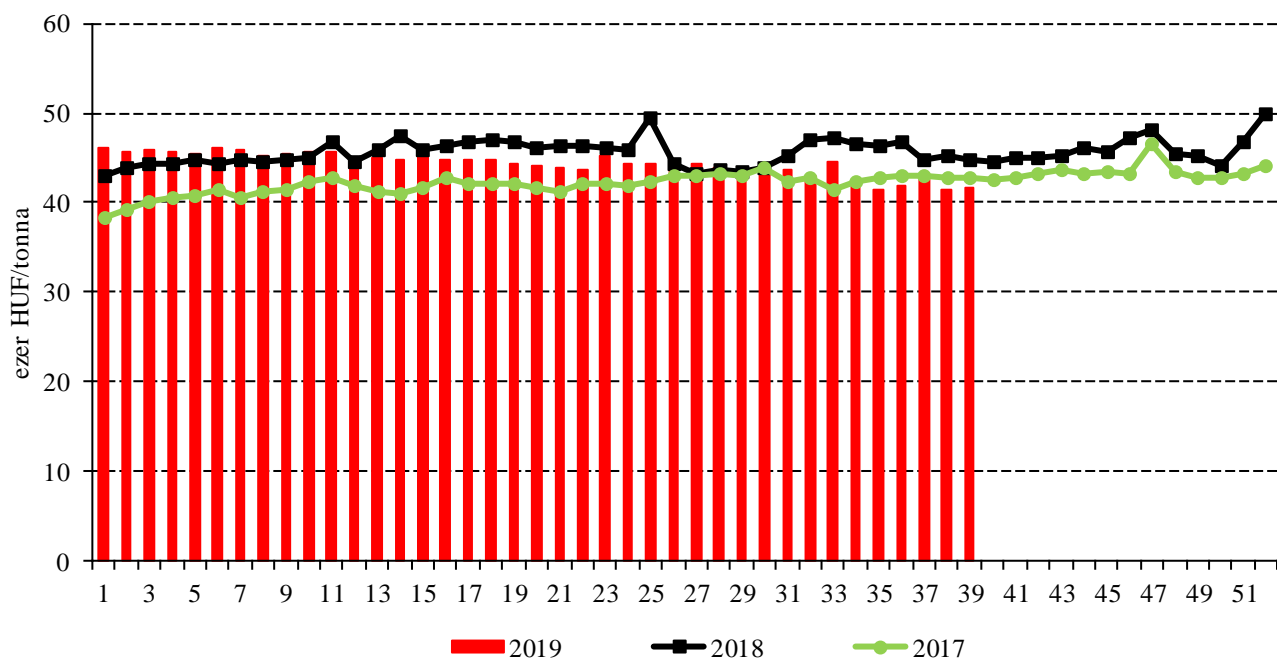
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

6. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2019. 09. 14.	2019. 09. 21.	2019. 09. 28.	2019. 10. 05.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	196	201	201	202
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	188	186	188	192
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	185	186	187	194
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	181	183	184	189
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	174	167	174	182
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	160	163	161	168
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	156	158	159	162
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	148	156	165
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	173	174	173	178
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	173	173	175	180
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	177	176	176	181
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		2019. 36. hét	2019. 37. hét	2019. 38. hét	2019. 39. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	148	148	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	167	168	169	169
	Franciaország, DELPORT Rouen	162	164	164	163
	Románia, DEPSILO Banat	n. a.	n. a.	137	137
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	133	133	133	133
	Németország, DEPSILO Hamburg	166	166	168	168
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	136	141	144	146
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	n. a.	123	120	120
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	163	164	166	160
	Románia, DEPSILO Oltenia	127	123	121	131
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	141	141	135	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	150	153	154	154
	Franciaország, DELPORT Rouen	154	151	152	152
	Románia, DEPSILO Muntenia	148	151	142	152
	Egyesült Királyság, FGATE	124	126	128	128

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszközre pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2018. 39. hét	2019. 38. hét	2019. 39. hét	2019. 39. hét/ 2018. 39. hét (százalék)	2019. 39. hét/ 2019. 38. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 867	2 093	1 884	101	90
		HUF/kg	76	83	82	109	100
	zsákos	tonna	3 002	3 337	2 916	97	87
		HUF/kg	79	85	86	108	101
	zacskós	tonna	927	1 161	1 029	111	89
		HUF/kg	86	95	93	109	98
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	...	66
		HUF/kg	...	93
	zsákos	tonna	36	16	12	35	79
		HUF/kg	91	101	102	113	102
	zacskós	tonna	47	77	56	119	73
		HUF/kg	96	101	103	107	102
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	1 436	1 468	1 608	112	110
		HUF/kg	72	80	80	112	100
	zsákos	tonna	1 028	897	922	90	103
		HUF/kg	77	83	83	107	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	468	626	445	95	71
		HUF/kg	79	85	85	108	100
	zsákos	tonna	90	92	89	99	96
		HUF/kg	86	92	94	109	102
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	72	103	75	105	73
		HUF/kg	96	103	104	107	101

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. augusztus	2019. július	2019. augusztus	2019. augusztus/ 2018. augusztus (százalék)	2019. augusztus/ 2019. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	8 786	9 242	9 094	104	98
	HUF/tonna	94 138	95 201	97 278	103	102
Hízósertéstáp	tonna	8 472	9 348	9 680	114	104
	HUF/tonna	76 356	78 032	79 900	105	102

Forrás: NAIK AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2018. január–július	2019. január–július	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	850,98	1 196,09	140,6
	10039000 Árpa, nem vető	259,59	183,55	70,7
	10059000 Kukorica, nem vető	1 507,17	2 060,61	136,7
Import	10019900 Búza, nem vető	74,62	62,32	83,5
	10039000 Árpa, nem vető	8,12	14,70	180,9
	10059000 Kukorica, nem vető	48,77	104,42	214,1

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2018. július 1.– 2018. szeptember 30.	2019. július 1.– 2019. október 6.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	4 821	6 646	137,8
	Árpa	1 421	2 029	142,8
	Kukorica	306	423	138,2
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	1 142	837	73,3
	Árpa	64	486	755,7
	Kukorica	4 142	5 470	132,1

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		731	766	733	764	702	736
Felhasználás		735	756	739	757	716	736
Export		174	180	169	172	155	164
Import		174	180	169	172	155	164
Zárókészlet		277	287	265	272	222	223
KUKORICA							
Termelés		1 122	1 105	1 130	1 099	1 048	1 031
Felhasználás		1 132	1 128	1 140	1 139	1 036	1 030
Export		172	173	165	165	173	164
Import		172	173	165	165	173	164
Zárókészlet		330	306	326	286	300	301

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Az *Oil World* legfrissebb előrejelzése szerint a világ szójababtermelése 344 millió tonna (–5 százalék) lehet a 2019/2020. gazdasági évben. A globális felhasználást 350 millió tonnára (+2 százalék) jelzik, így a készletek 105 millió tonnára (–5 százalék) szűkülhetnek. A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 335–338 dollár (USD)/tonna között alakult a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) október elején. Magyarországon a NAIK AKI PÁIR adatai szerint a szójabab (minősítés nélküli, 51-53 százalék *ProFat*) termelői ára 99,7–101,9 ezer forint/tonna volt szeptemberben. A jórészt Brazíliából származó GM-szójadarára 2019. szeptember–novemberi szállítási határidővel 104,7 ezer forint/tonna átlagáron (FCA *Koper*) kötöttek szerződést a piaci szereplők ugyanekkor. A feldolgozók 132,8 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli átlagáron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) szeptember utolsó hetében.

Az *Oil World* szakértői szeptemberi projekciójukban a globális repcemagtermést 62,1 millió tonnára jelzik a 2019/2020. gazdasági évben, ami 4 százalékkal múlna alul az előző szezon kibocsátását. A felhasználás (sajtolás és egyéb célú) 63,7 millió tonna lehet. Magyarországon az AM tájékoztatása szerint 310 ezer hektáron kerülhet a földbe repcemag idén ősszel, szeptember 18-ig az előírányzott terület 88 százalékán végeztek a vetéssel a gazdák. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a repcemag jegyzése a legközelebbi lejáratra vonatkozóan 386–387 euró/tonna körül

alakult szeptember 23. és október 4. között. Magyarországon a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára átlagosan 117,1 ezer forint/tonna volt szeptember negyedik hetében a NAIK AKI PÁIR adatai szerint. Ez az árszint az egy évvel korábbi 6 százalékkal haladta meg.

Az *Oil World* előrejelzése szerint 52,6 millió tonna (+1 százalék) napraforgómagot takaríthatnak be a világon a 2019/2020. gazdasági évben. Az Európai Unióban 9,6 millió tonna napraforgómag kerülhet a tárolókba az idén, ami 1 százalékos növekedést jelentene a 2018. évihez képest a *Tallage* szerint. Romániában az egy évvel korábbinál 11 százalékkal nagyobb (1,22 millió hektár) területről 3 millió tonna (+14 százalék) napraforgómagot arathatnak. Bulgáriában 800 ezer hektárról (+5 százalék) közel 2 millió tonna (+1,5 százalék) termésre van kilátás, Franciaországban 13 százalékkal nagyobb területről 1,3 millió tonna (+7 százalék) termés kerülhet a tárolókba. Magyarországon az AM tájékoztatása szerint az előírányzott 561,7 ezer hektár 43 százalékaról 3 tonna/hektár termésátlag mellett közel 725 ezer tonna napraforgómagot takarítottak be a gazdák szeptember 18-ig. Az olajmag magyarországi termelői ára (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) az egy évvel korábbinál 8 százalékkal magasabb, átlagosan 99,8 ezer forint/tonna volt szeptember utolsó hetében a NAIK AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

HUF/tonna

	2019. 39. hét	2019. 39. hét/2018. 39. hét (százalék)	2019. 39. hét/2019. 38. hét (százalék)
Napraforgómag	99 791	108	101
Repcemag	117 126	106	101

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR

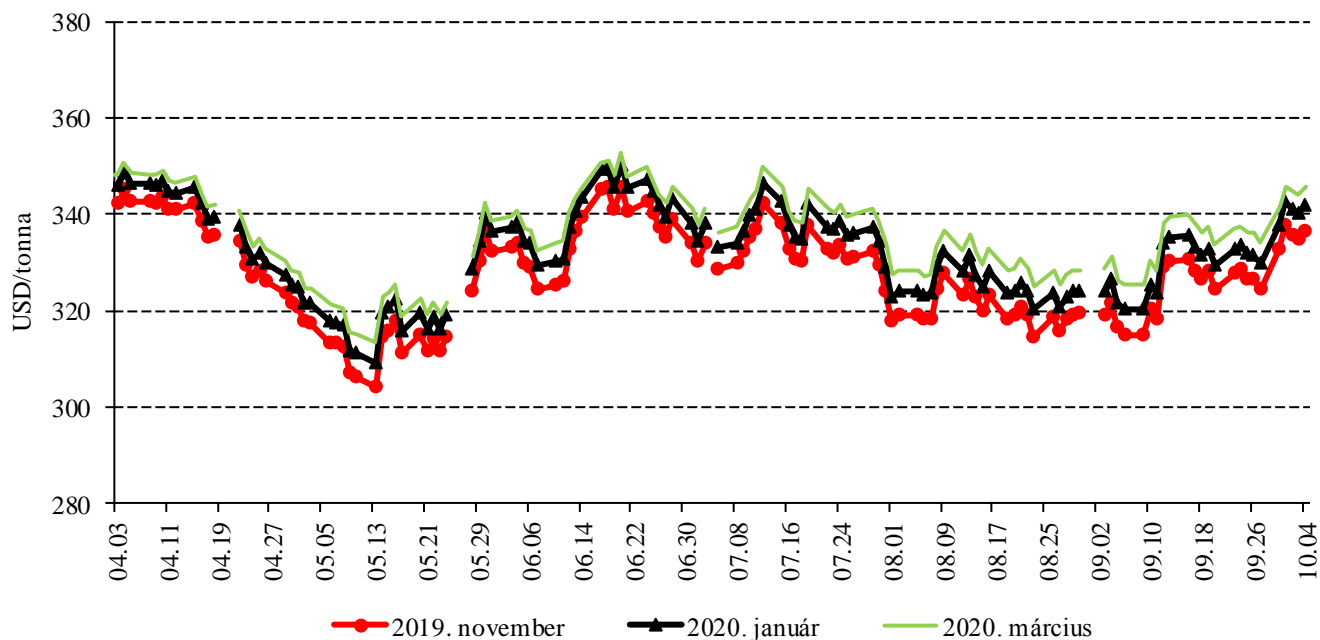
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2019. 10. 02.	2019. 10. 03.	2019. 10. 04.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2019. november	EUR/tonna	387	386	386
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2019. november	USD/tonna	336	335	337

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

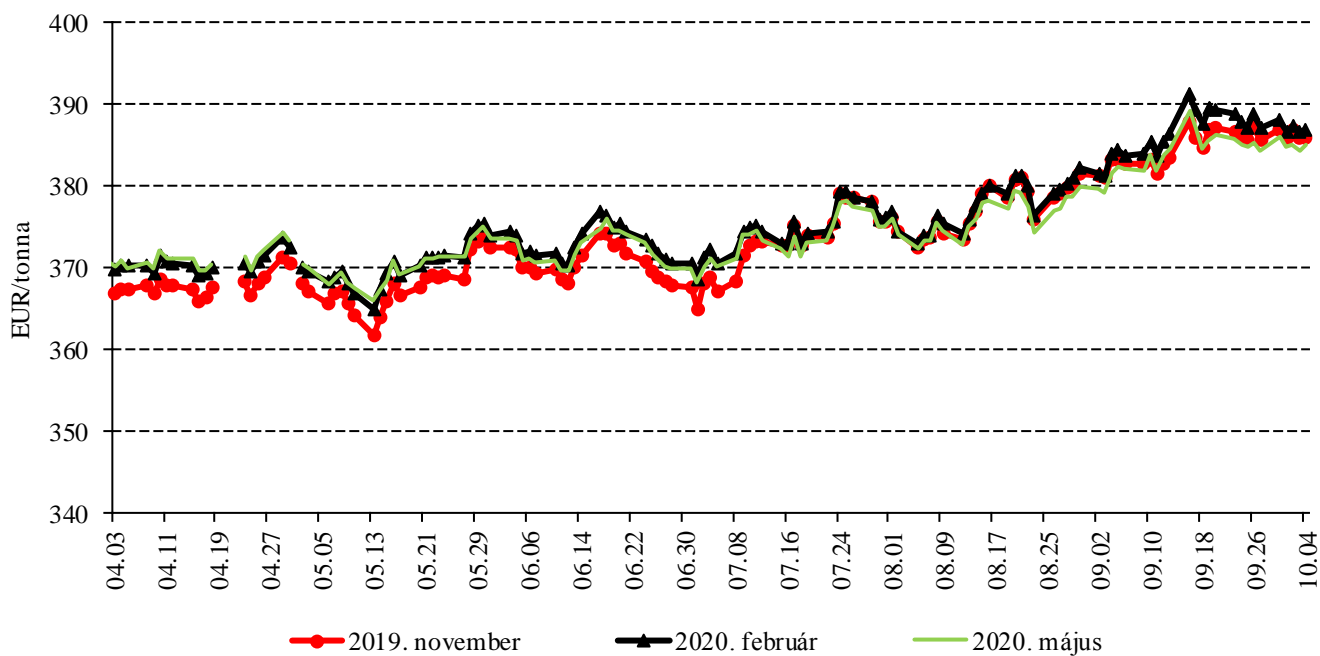
Az olajmagok és származékaik jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019)

Forrás: CME Group

8. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2019. október 4.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2019. november	386	128 326
	2020. február	387	128 658
	2020. május	385	127 993
	2020. augusztus	372	123 505
	2020. november	375	124 752
	2021. február	374	124 170
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2019. november	337	101 985
	2020. január	342	103 542
	2020. március	346	104 699
	2020. május	349	105 747
	2020. július	352	106 659
	2020. augusztus	353	107 014
SZÓJADARA	2019. október	329	99 752
	2019. december	335	101 388
	2020. január	337	102 054
	2020. március	340	103 124
	2020. május	345	104 393
	2020. július	349	105 759

Forrás: Euronext, CME Group

17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2019. október 1.)**

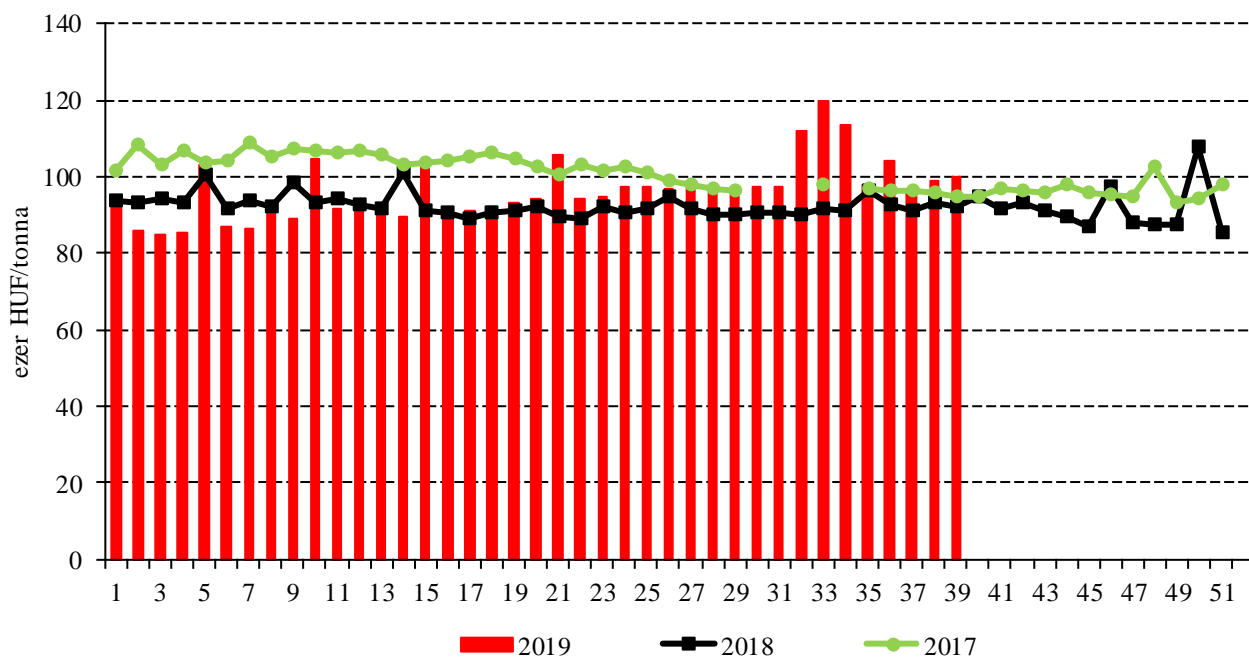
Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	658	220 111
Napraforgóolaj (finomított)		858	287 065
Szójaolaj (nyers)		668.	223 459
Szójaolaj (finomított)		728	243 545
Napraforgódara	Ausztria	210	70 310
Repcedara		230	77 006

n. a. – nincs adat.

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

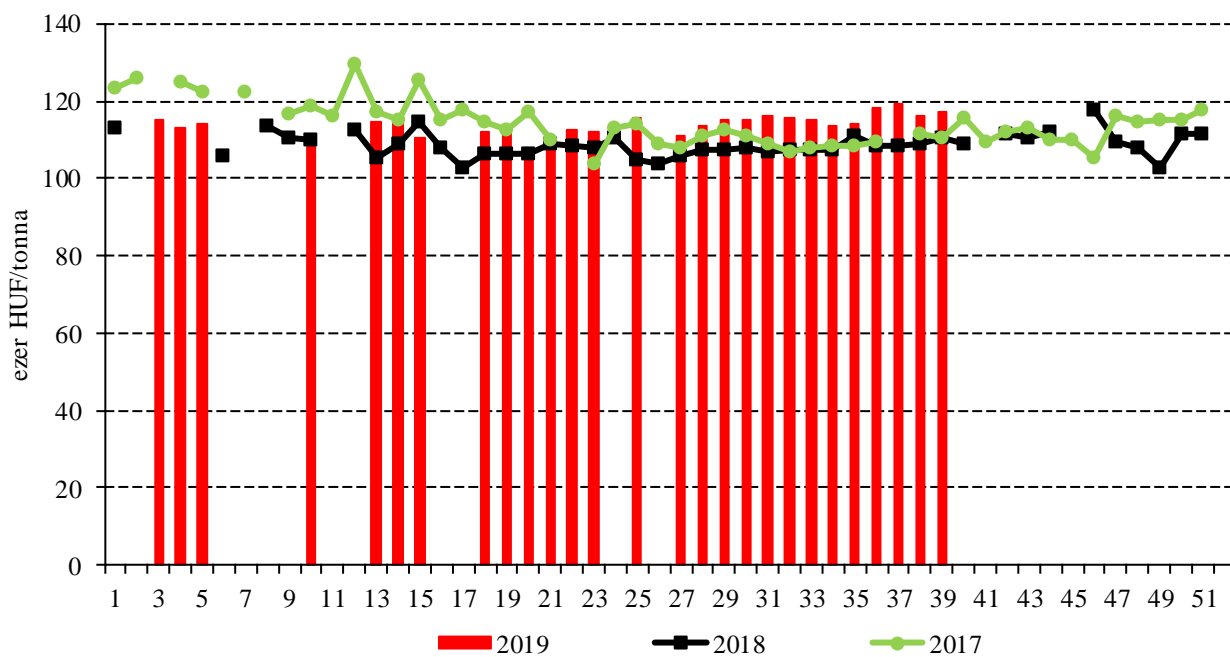
Termelői és kikötői árak

9. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

10. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2019. 09. 14.	2019. 09. 21.	2019. 09. 28.	2019. 10. 05.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	339	336	335	350
		Brazília FOB	368	356	355	363
		EU CIF, USA-ból	364	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF Braziliából	384	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	344	343	341	342
		Argentína, Up River FOB	347	346	345	353
	DARA	EU CIF Rotterdam	345	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB ^{a)}	622	623	627	632	
REPCE		Franciaország FOB Rouen	410	408	408	406
		EU, 00 CIF Hamburg	420	n. a.	n. a.	n. a.
	MAG	Ausztrália FOB	447	449	446	447
		Kanada FOB	356	364	361	366
		Ukrajna FOB	420	420	420	418
	DARA	EU FOB Hamburg	199	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Hollandia	888	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	352	n. a.	n. a.	n. a.
		EU FOB Bordeaux	356	360	357	358
		Ukrajna FOB	335	325	325	325
	DARA	Ukrajna DAF	217	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	200	195	190	185
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	750	n. a.	n. a.	n. a.
	Fekete-tenger FOB	710	n. a.	n. a.	n. a.	
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	585	n. a.	n. a.	n. a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

^{a)} Átszámolva az EKB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2018. 39. hét	2019. 38. hét	2019. 39. hét	2019. 39. hét/ 2018. 39. hét	2019. 39. hét/ 2019. 38. hét
					(százalék)	(százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna
	HUF/tonna
Napraforgódara	tonna	7 819	3 821	4 241	54	111
	HUF/tonna	58 456	60 084	59 880	102	100
Nyers repceolaj	tonna	–	–	...	–	–
	HUF/tonna	–	–	...	–	–
Repcedara	tonna	2 106	1 055	1 121	53	106
	HUF/tonna	70 024	66 374	66 014	94	99

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. 38. hét	2019. 39. hét
Full-fat szója	tonna	202	204
	HUF/tonna	128 336	132 783
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna
	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

Mértékegység	2019. szeptember	
	Szállítás ideje: 2019. szeptember–2019. november	
Szójabab (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	9 800
	HUF/tonna	104 744
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: GM szójadara (FCA Koper) – Brazília/nem jelölt

Forrás: NAIK AKI PÁIR

22. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2018. január–július	2019. január–július	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	379,00	560,98	148,0
	1206 Napraforgómag	320,33	372,30	116,2
	2304 Szójadara	79,64	67,25	84,4
Import	1205 Repcemag	54,42	29,20	53,7
	1206 Napraforgómag	69,33	29,64	42,8
	2304 Szójadara	251,36	263,04	104,6

Forrás: KSH

23. táblázat: **A világ olajmagmérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	362	341	362	344	361	338
Felhasználás	300	306	344	350	341	345
Export	149	149	150	149	152	145
Import	147	148	147	149	152	145
Zárókészlet	112	99	110	105	121	114
REPCEMAG						
Termelés	72	70	65	62	72	69
Felhasználás	71	71	64	64	72	72
Export	15	16	15	16	14	17
Import	14	16	15	16	14	17
Zárókészlet	8	7	10	8	9	6
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	51	53	52	53	53	53
Felhasználás	51	52	52	53	53	53
Export	3	3	3	3	3	3
Import	2	2	3	3	3	3
Zárókészlet	3	3	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A fehércukor világpiaci átlagára 2019 augusztusában 281 euró/tonna volt, csaknem 1 százalékkal csökkent a júliushoz képest. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése szeptember 20. és október 4. között 322 dollár (*USD*)/tonnáról 346 dollár/tonnára emelkedett. A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor fronthavi jegyzése 265 dollár/tonnáról 281 dollár/tonnára nőtt ugyanekkor.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2019 júliusában 320 euró/tonna volt, megegyezett az előző havival (321 euró/tonna). Az Európai Unió a fehércukor feldolgozói árát adatvédelmi okokból tagországoként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Júliusban az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 324 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb, 308 euró/tonna volt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 386 euró/tonna volt, 1 százalékkal emelkedett az előző hónaphoz képest.

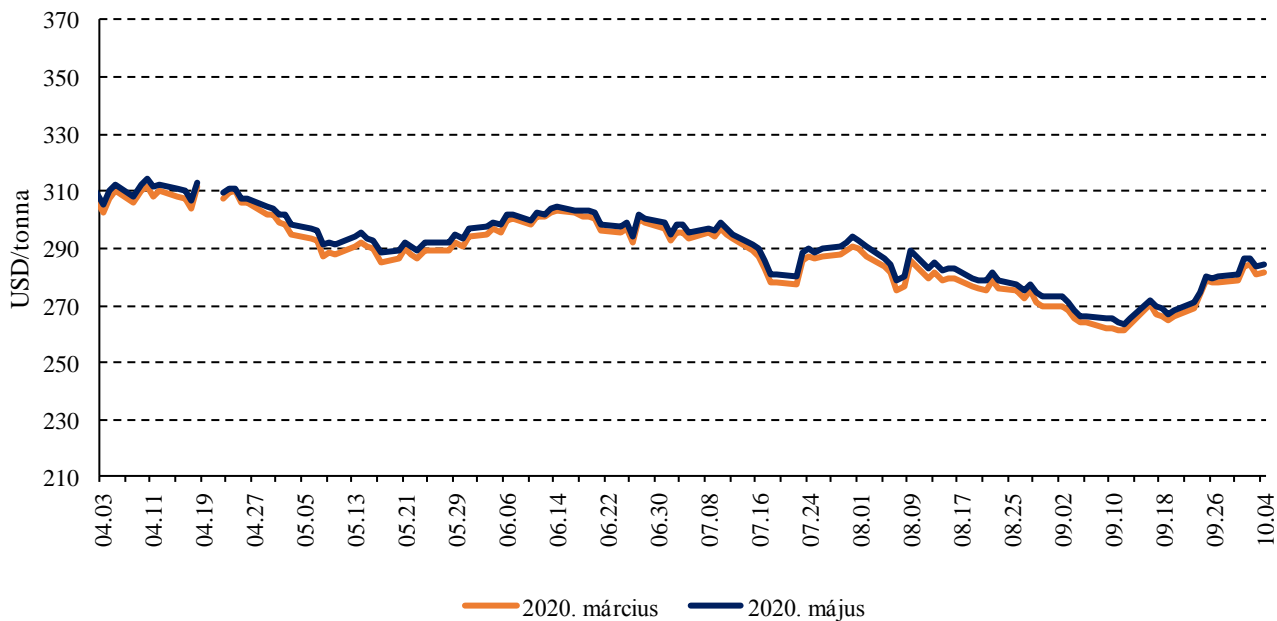
Az Európai Bizottság adatai szerint a közösség cukorimportja a 2018/2019. gazdasági év 2019. szeptember 25-ig eltelt időszakában 1,9 millió tonna volt, 42 százalékkal haladta meg a 2017/2018. évi szezon hasonló periódusában beszállított mennyiséget. Az uniós importon belül a vámmentes *EPA/EBA* (Európai Partnerségi Megállapodások/„Mindent, csak fegyvert ne!”) megállapodások keretében érkező cukorimport 1,1 millió tonna volt szeptember 30-ig, ami a kétszerese a 2017/2018. évi szezon hasonló időszakáig beszállított volumennek és az EU összes cukorimportjának 60 százalékát adta. Különösen a Szváziföldről beérkező mennyiség nőtt meg, ami az összes *EPA/EBA* import 27 százalékát tette ki a megfigyelt időszakban. A többi

országcsoport közül Közép-Amerika, Kolumbia és Peru 13, Brazília 9, a Dél-afrikai Köztársaság pedig 12 százalékos részesedést ért el. A *WTO*-kvóták közül a 11 euró/tonna vámtételű, ideiglenes brazil kontingens (78 ezer tonna) teljes mértékben kimerült, a Balkánkvóta kihasználtsága 50 százalékos volt. Az Európai Unió által a cukorra biztosított 2019. évi 177 ezer tonnás kedvezményes vámkontingenst Közép-Amerika 90 százalékban használta ki szeptember 23-ig, a Dél-afrikai Köztársaság pedig a 150 ezer tonnás mennyiség 86 százalékát hívta le. Az ukrán vámkontingenst (20 ezer tonna) teljes mértékben kihasználták.

Az unió cukorkivitele a 2018/2019. gazdasági évben 1,6 millió tonna volt szeptember 24-ig, ami ugyan a kvótakivezetés előtti azonos időszak mennyiségénél 19 százalékkal több, de az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségnek csak mintegy a fele volt, mutatva, hogy a kvóták kivezetése utáni túltermelés valamelyest mérséklődik a közösségben. A cukor 20 százalékát Izraelbe, 16 százalékát Egyiptomba szállította az unió. A fehércukor exportára júliusban átlagosan 328 euró/tonna volt, nem változott számottevően az egy hónappal korábbihoz képest (326 euró/tonna).

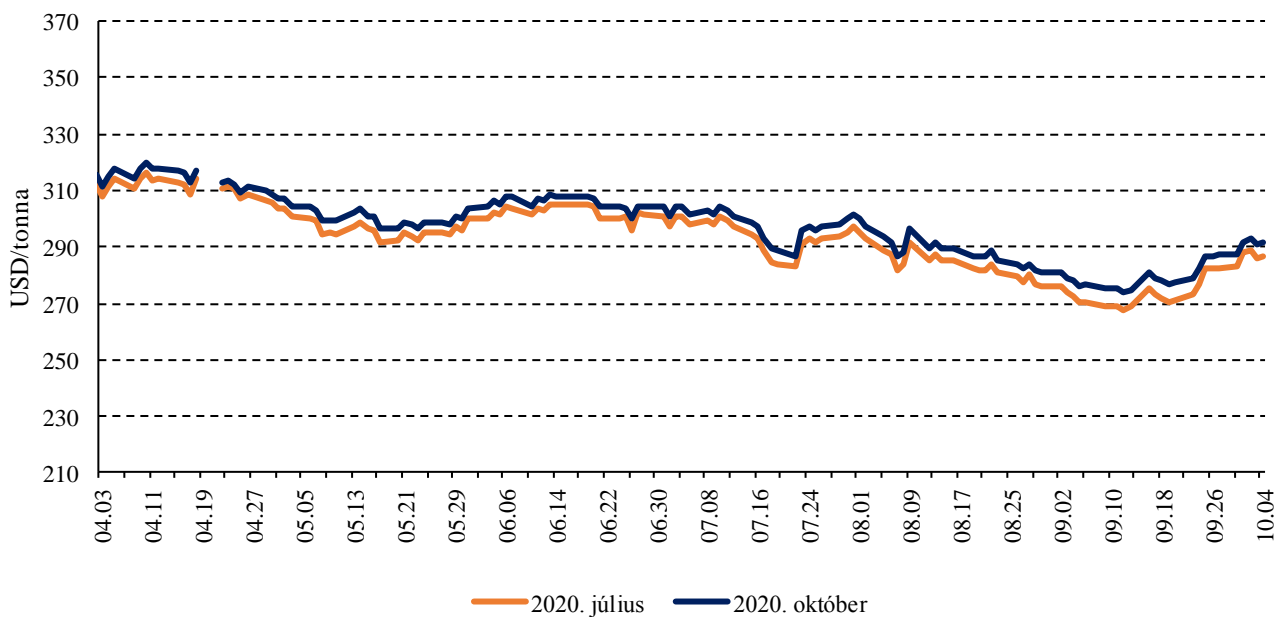
Az Európai Bizottság előrevetítése szerint a közösség átlagában a cukorrépa hozama 72,2 tonna/hektár lehet 2019-ben, ami 4 százalékkal múlna felül az előző évit, ugyanakkor 4 százalékkal maradna el az előző öt év átlagától. Az ötéves helyi átlaghozamnál az idén rosszabb eredmény várható Franciaországban (81,2 tonna/hektár), Spanyolországban (88,5 tonna/hektár), Németországban (74,2 tonna/hektár), Magyarországon (63,8 tonna/hektár), Csehországban (61,4 tonna/hektár), Lengyelországban (55,2 tonna/hektár) és Litvániában (51,6 tonna/hektár), ugyanakkor jobb hozamokra lehet számítani Hollandiában (85 tonna/hektár), Horvátországban (67,4 tonna/hektár) és Romániában (44,1 tonna/hektár).

11. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2019)

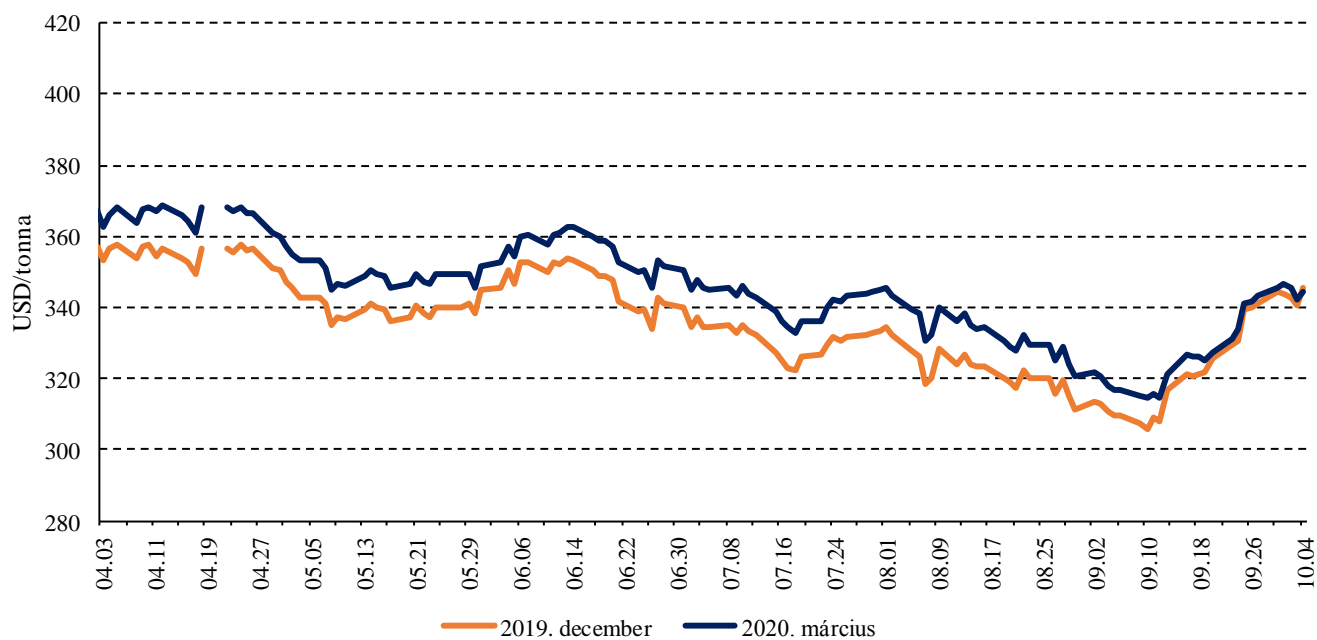
Forrás: ICE

12. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2019)

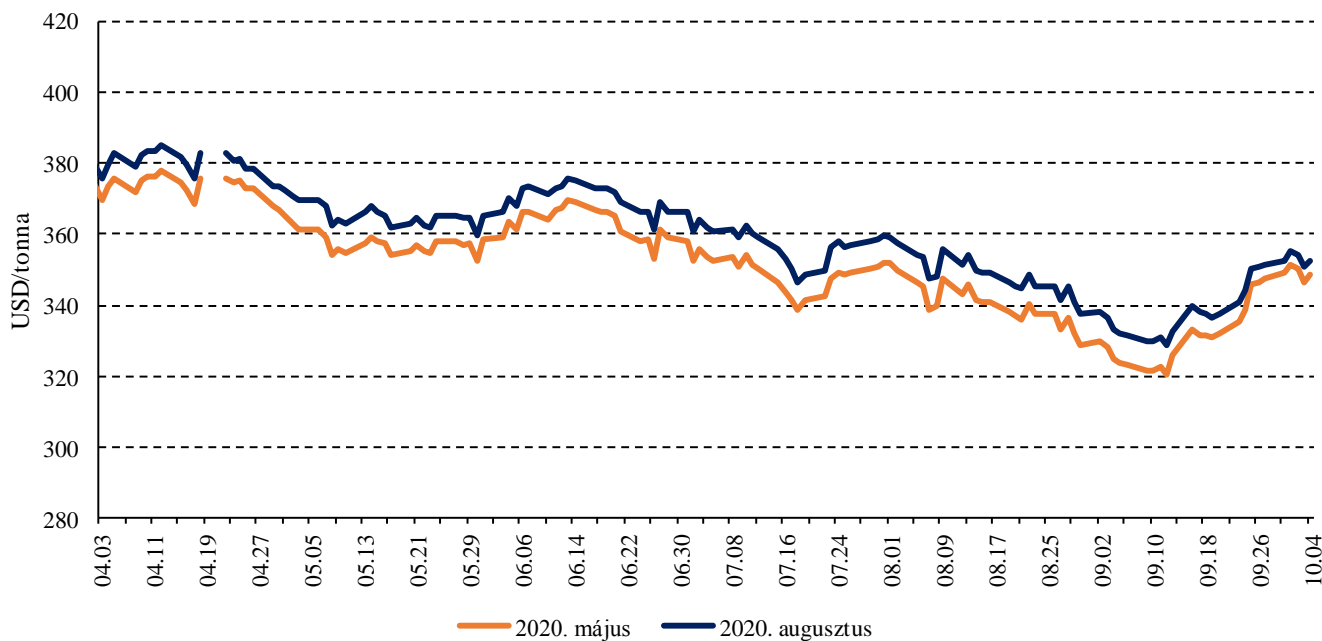
Forrás: ICE

13. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2019)

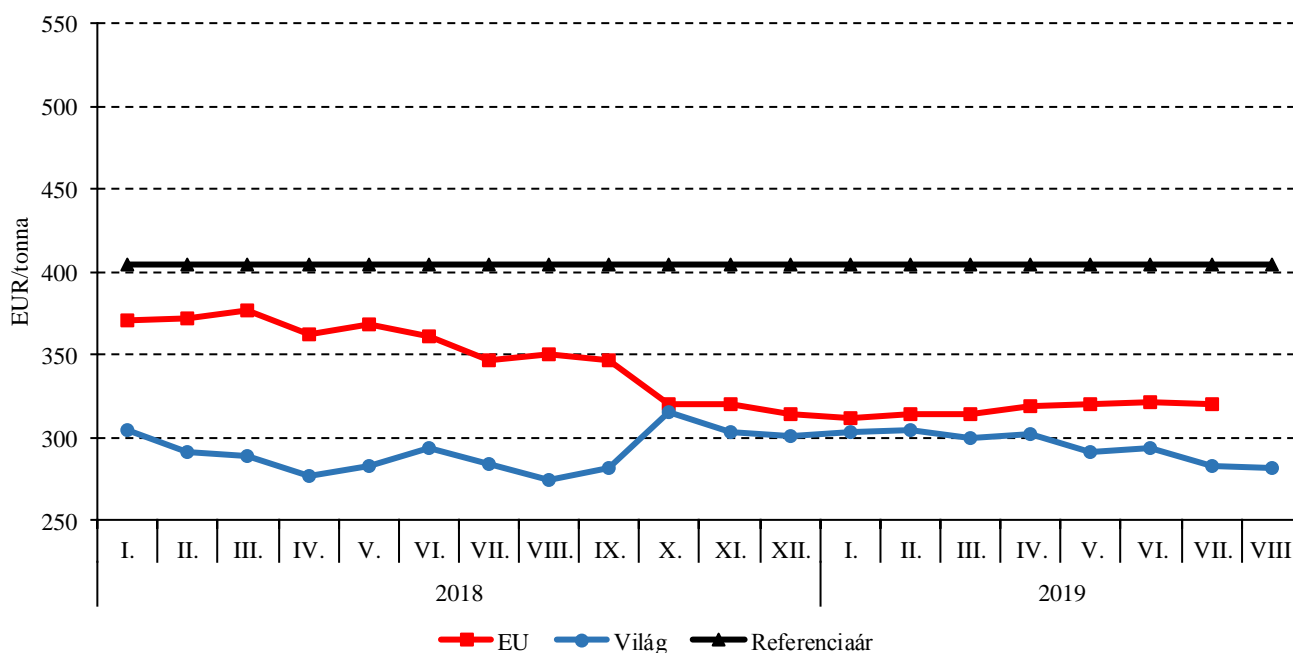
Forrás: LIFFE

14. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2019)

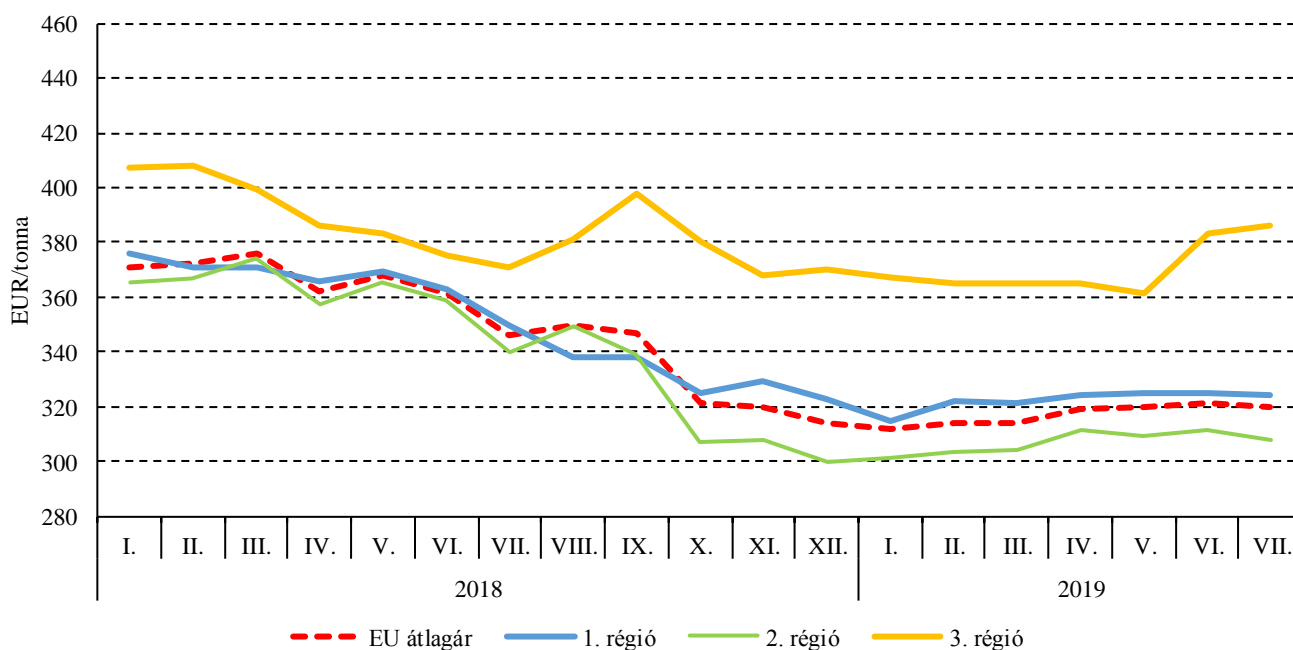
Forrás: LIFFE

15. ábra: A cukor világsi, uniós és referenciaára (2018–2019)

Forrás: Európai Bizottság

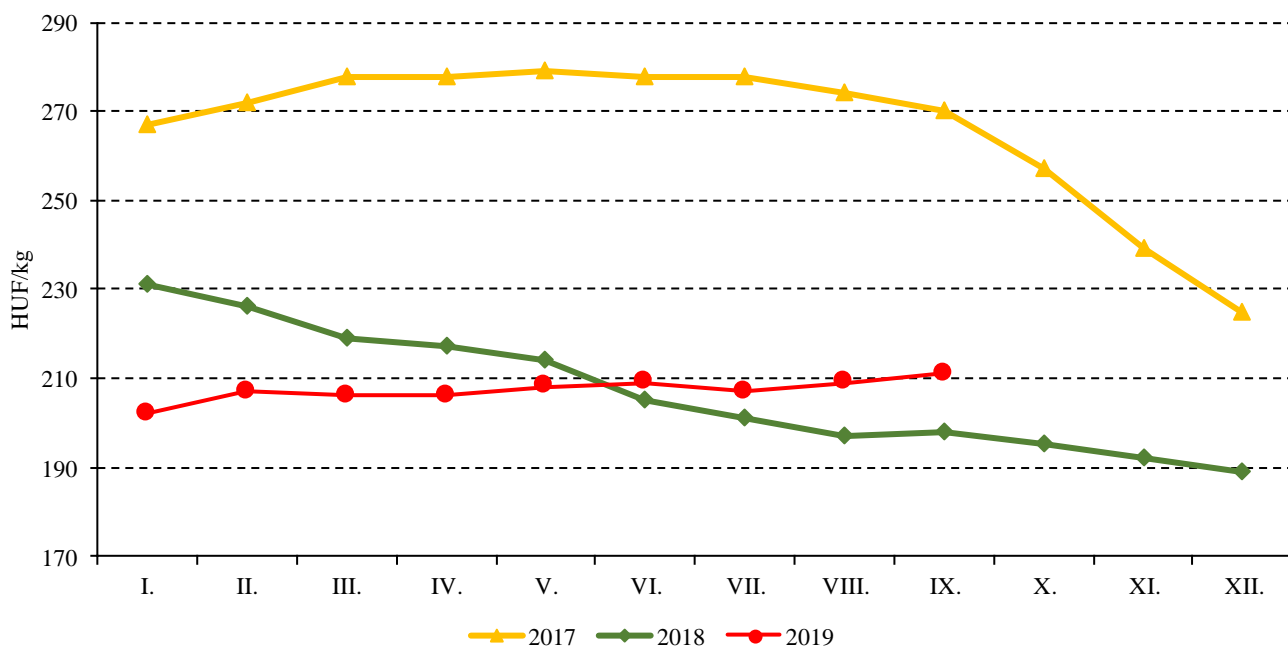
16. ábra: A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2018–2019)

Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.

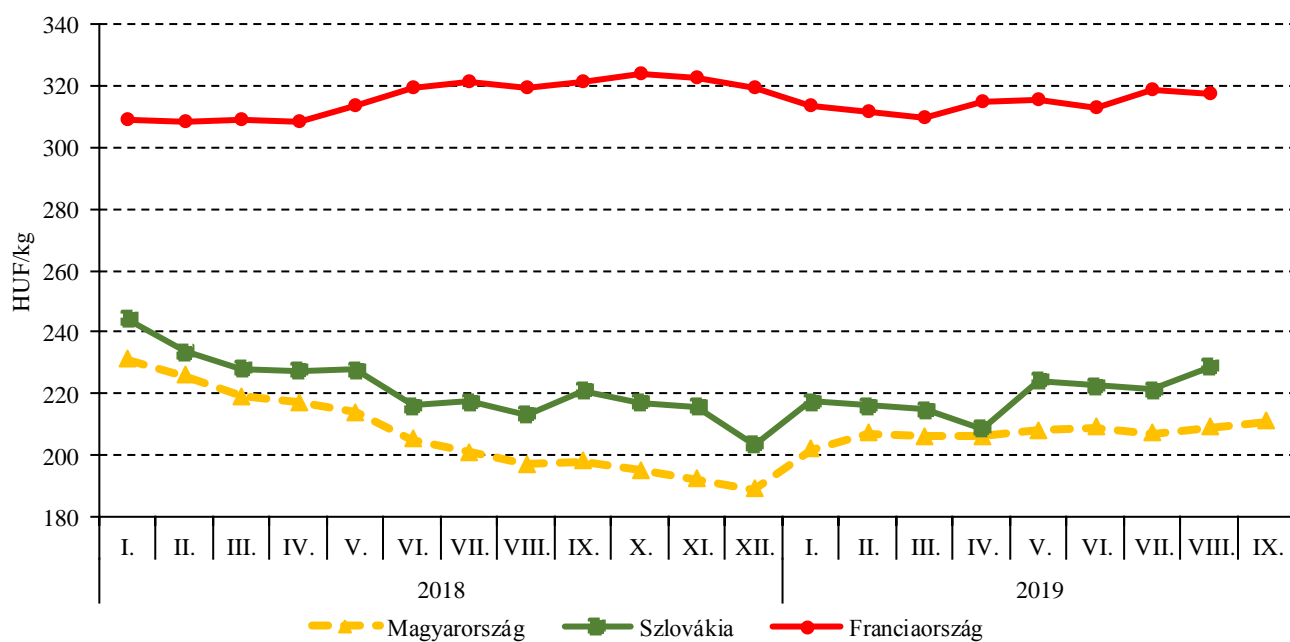
Forrás: Európai Bizottság

17. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2017–2019)

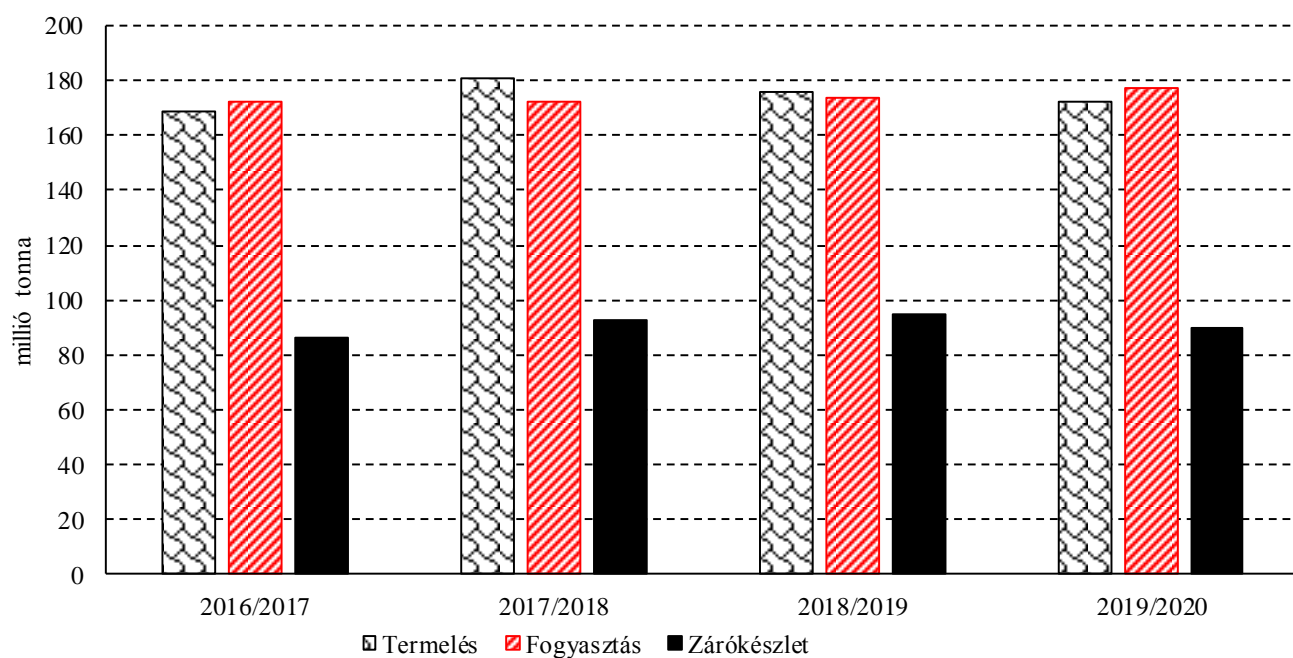
Forrás: KSH

18. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2018–2019)

Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország statisztikai hivatalai

19. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

24. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2018	2019 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2019/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2019/2018 (százalék)
EU	69,2	72,2	75,2	96,0	104,3
Ausztria	68,8	70,7	73,9	95,7	102,8
Belgium	82,8	82,0	83,7	98,0	101,0
Csehország	57,5	61,4	64,4	95,4	106,7
Németország	63,3	74,2	75,0	98,9	117,0
Dánia	61,5	69,2	65,9	104,9	113,0
Spanyolország	86,7	88,5	91,3	96,9	102,1
Finnország	36,3	40,5	38,0	106,7	112,0
Franciaország	81,6	81,2	88,6	91,6	99,5
Horvátország	54,8	67,4	62,6	107,6	123,0
Magyarország	59,3	63,8	64,0	100,2	107,6
Olaszország	64,0	58,2	62,2	93,5	90,9
Litvánia	57,2	51,6	55,8	92,5	90,3
Hollandia	76,4	85,0	83,8	101,5	111,0
Lengyelország	59,9	55,2	60,5	91,2	92,1
Románia	38,5	44,1	41,1	107,4	115,0
Svédország	55,3	64,3	64,0	100,4	116,0
Szlovákia	59,9	59,1	60,4	97,9	98,7
Egyesült Királyság	69,3	74,8	73,5	101,7	107,9

^{a)} Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

25. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	105,2	125,0	114,1	109,0	131,0	101,9	112,4	142,8	126,2	127,9	124,4	125,4	126,9
EU15	87,6	104,7	93,5	88,8	106,7	84,6	89,0	117,0	104,4	104,8	101,9	102,8	104,2
EU13	17,6	20,3	20,6	20,2	24,3	17,3	23,4	25,8	21,8	23,1	22,5	22,6	22,8
Cukortermelés ^{a)}	16,1	18,9	17,5	16,7	19,5	14,9	16,8	21,1	18,6	18,8	18,4	18,7	19,3
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	13,6	15,6	14,2	13,5	15,8	12,3	13,3	17,3	15,2	15,4	15,0	15,3	15,8
EU13	2,5	3,3	3,3	3,2	3,7	2,6	3,5	3,9	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
Felhasználás	18,9	19,0	19,0	19,1	19,4	18,5	17,7	18,6	18,5	18,3	18,3	18,0	17,7
Import	3,4	3,3	3,6	3,1	2,7	2,9	2,4	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,2
Export	1,0	2,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	3,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,8
Nyitókészlet ^{b)}	1,6	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9
Zárókészlet ^{b)}	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,7	1,8	1,9
EU cukorár (EUR/tonna)	515,0	679,0	722,0	602,0	432,0	430,0	488,0	386,0	389,0	423,0	403,0	394,0	401,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	543,0	440,0	392,0	344,0	283,0	416,0	429,0	314,0	307,0	356,0	358,0	358,0	363,0

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

26. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	0,7
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8	0,5
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	1,0	0,7
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

Forrás: Európai Bizottság

